

Wyrok z dnia 1 lipca 1999 r.

I PKN 137/99

Nie stanowi naruszenia art. 217 § 2 KPC pominięcie wniosków dowodowych zmierzających do podważenia ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę prawomocnego wyroku oddalającego powództwo o przywrócenie do pracy między tymi samymi stronami.

Przewodniczący: SSN Józef Iwulski, Sędziowie SN: Zbigniew Myszkowski (sprawozdawca), Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 1999 r. sprawy z powództwa Daniela K. przeciwko Urzędowi Miejskiemu w O. o wynagrodzenie, odprawę emerytalną i odszkodowanie, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 listopada 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1000 zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 18 listopada 1998 r. oddalił apelację powoda Daniela K. od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy we Wrocławiu z dnia 20 kwietnia 1998 r. [...], oddalającego jego powództwo o zasądzenie łącznie kwoty 45.500 zł z tytułu utraconych zarobków, odprawy emerytalnej i nagród z zakładowego funduszu nagród.

W sprawie tej ustalono, że pozwany Urząd Miejski w O. zatrudniał powoda od 11 lutego 1992 r. do 30 czerwca 1994 r., kiedy rozwiązał z nim stosunek pracy w trybie art. 52 § 1 pkt 1 KP. Roszczenia powoda związane z tym rozwiązaniem zostały oddalone w prawomocnie zakończonym postępowaniu. W obecnie rozpoznawanej sprawie, powód na podstawie art. 120 KP oraz art. 415 i 471 KC, formułował swoje żądania materialne za okres po zakończeniu stosunku pracy, utrzymując, że rozwiązanie z nim stosunku pracy zostało oparte na fałszywych oświadczeniach jego bez-

pośrednich przełożonych, będących pracownikami pozwanego, przez co ten naraził go na utratę dochodzonych świadczeń.

Na tle takich ustaleń, Sąd Apelacyjny wskazał, że przyczyny rozwiązania z powodem umowy o pracę bez wypowiedzenia zostały poddane sądowej kontroli w prawomocnie zakończonym postępowaniu, w którym oddalono powództwo o przywrócenie do pracy. Taka sytuacja powodowała oczywistą bezzasadność stanowiska powoda, że pracownicy pozwanego, którzy doprowadzili do legalnego rozwiązania z nim stosunku pracy, wyrządzili mu szkodę, która powinna być naprawiona na podstawie art. 120 KP lub art. 471 KC, bądź z tytułu odpowiedzialności z czynów niedozwolonych w rozumieniu prawa cywilnego. Sąd ten uznał, że bezzasadne wnioski dowodowe powoda zmierzały do przewlekłości postępowania.

W kasacji powód, korzystający ze statusu radcy prawnego, podniósł następujące zarzuty: 1) naruszenie art. 378 § 2 KPC - przez pozbawienie go możliwości obrony swoich praw wskutek odrzucenia przez Sąd pierwszej instancji jego wszelkich wniosków dowodowych; 2) naruszenie prawa materialnego - art. 120 KP w związku z art. 415 KC spowodowane brakiem merytorycznej oceny jego roszczeń przez Sądy obu instancji, a w szczególności przez przyjęcie, że pozwany nie wyrządził powodowi szkody; 3) naruszenie art. 378 § 1 KPC - przez nierozpoznanie apelacji w granicach jej wniosków, w tym nieustosunkowanie się do „zarzutu wymienionego w punkcie 2. c) apelacji i błędne orzeczenie o zasądzonych od powoda kosztach postępowania na podstawie przepisów, które nie miały do niego zastosowania; art. 217 KPC przez przyjęcie, że wnioski dowodowe powoda zmierzały do przewlekłości postępowania; art. 366 KPC przez przyjęcie, że wnioski dowodowe zmierzały do podważenia prawomocnego oddalenia powództwa o przywrócenie do pracy; art. 328 § 2 KPC - przez przyjęcie, że uzasadnienie Sądu pierwszej instancji spełniało wymagania określone w tym przepisie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest bezzasadna, albowiem powód w nowym procesie dochodził świadczeń odszkodowawczych z rozwiązanego z nim stosunku pracy w trybie art. 52 § 1 pkt 1 KP. Prawidłowość zastosowania przez pozwanego pracodawcę tego trybu rozwiązania z nim umowy o pracę została potwierdzona w prawomocnie zakończonym postępowaniu sądowym, w którym powód kwestionował zgodność z prawem

niezwłocznego rozwiązania z nim umowy o pracę. Wprawdzie wyrok prawomocny ma podstawę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia (art. 366 KPC), natomiast w rozpoznawanej sprawie powód zgłosił roszczenia oparte na art. 120 KP oraz art. 415 i 471 KC, to Sądy meriti prawidłowo skonstatowały, że w rozpoznawanej sprawie powód bezpośrednio zmierzał do podważenia ustaleń faktycznych, które doprowadziły do wydania prawomocnego wyroku oddalającego jego powództwo o przywrócenie do pracy. Swoje nowe roszczenia powód oparł na stanowisku, że pracodawca nielegalnie rozwiązał z nim stosunek pracy bez wypowiedzenia z jego winy, ponieważ uczynił to na podstawie fałszywych oświadczeń i dowodów jego bezpośrednich przełożonych, przez co wyrządził mu szkodę polegającą na „utracie” prawa do zarobków i nagród oraz pozbawił go pracowniczej odprawy emerytalnej z bezprawnie rozwiązanego stosunku pracy.

W ujawnionych okolicznościach sprawy Sądy meriti prawidłowo pomijały wnioski dowodowe powoda na podstawie art. 217 KPC, które zmierzały do nieuprawnionych prób podważenia ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę wydania prawomocnego wyroku oddalającego powództwo o przywrócenie do pracy między tymi samymi stronami. Res iudicata prawomocnego wyroku obejmuje również tzw. prekluzję faktów w procesie. O tym, czy w aktualnie rozpoznawanej sprawie chodzi o tę samą czy też inną podstawę faktyczną sporu, przesądza stan faktyczny, jaki istniał w chwili zamknięcia rozprawy w poprzednim procesie między tymi samymi stronami, jaki został zakończony prawomocnym wyrokiem oddalającym powództwo o przywrócenie do pracy, który przesądził zgodność z prawem rozwiązania z powodem stosunku pracy w trybie art. 52 § 1 pkt 1 KP. Za niedopuszczalne należy uznać kwestionowanie przez powoda w nowym procesie między tymi samymi stronami ustaleń faktycznych, które były podstawą wydania prawomocnego wyroku. Wnioski dowodowe zmierzające do niedopuszczalnego podważenia identycznej podstawy faktycznej nowego powództwa - jako powoływane jedynie dla zwłoki - podlegają pominięciu (art. 217 § 2 KPC).

Identyczna podstawa faktyczna, z której wynikał legalny sposób niezwłocznego rozwiązania stosunku pracy z powodem, przesądziła o całkowitej bezpodstawności nowych żądań powoda, które zostały oparte na art. 120 KP i art. 415 i 471 KC. Stwierdzona w prawomocnie zakończonym postępowaniu legalność niezwłocznego rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy dyskwalifikuje stanowisko o zawinio-

nym wyrządzeniu pracownikowi szkody w ujęciu wskazanych przepisów Kodeksu cywilnego. Ponadto wyczerpujące unormowanie w prawie pracy pracowniczych roszczeń wynikających z bezprawnego rozwiązania stosunku pracy nie dopuszcza uzupełniającego dochodzenia z tego tytułu roszczeń na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego (art. 300 KP - a contrario). Natomiast unormowanie zawarte w art. 120 KP nie stanowi samoistnej podstawy odpowiedzialności pracodawcy, który jest wyłącznie zobowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych przez jego pracowników - pod warunkiem, że obarcza ich cywilną odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę. Sądownie potwierdzona legalność rozwiązania z powodów stosunku pracy wyklucza taki zarzut, którego zresztą pod adresem bezpośrednich przełożonych powód nie sformułował, skoro nie wskazał jakichkolwiek cywilnych podstaw ich ewentualnej odpowiedzialności.

Sąd Najwyższy nie podzielił również zarzutu błędnego zasądzenia w zawyżonej wysokości kosztów postępowania apelacyjnego z uwagi na wniesienie pozwu przed dniem wejścia w życie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. Nr 154, poz. 1013). Z mocy § 24 ust. 1 tego aktu normatywnego dotychczasowe przepisy o kosztach należało stosować tylko do zakończenia sprawy w danej instancji, przeto regulacja ta nie odnosiła się do postępowania apelacyjnego, które toczyło się w rozpoznawanej sprawie już po wejściu w życie przepisów tego rozporządzenia.

Mając powyższe na uwadze kasacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 393¹² KPC.

=====